

2^e Evaluatie

Raadsbreed akkoord 2022 – 2026

Inhoud

Inleiding	3
Algemene opdrachten aan het college:.....	4
Hoofdstuk 0 Algemeen Bestuur	5
Opdrachten aan het college:	5
Hoofdstuk 1 Openbare orde en veiligheid	8
Opdrachten aan het college:	9
Hoofdstuk 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	11
Opdrachten aan het college	11
Hoofdstuk 3 Economische zaken	15
Opdrachten voor het college	15
Hoofdstuk 4 Onderwijs.....	17
Opdrachten voor het college:	17
Hoofdstuk 5 Cultuur en recreatie	19
Opdrachten voor het college:	19
Hoofdstuk 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	21
Opdracht aan het college:	21
Hoofdstuk 7 Volksgezondheid en milieu	23
Opdrachten aan het college:	23
Hoofdstuk 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	27
Opdrachten aan het college:	28
Hoofdstuk 9 Financiën	32
Opdrachten aan het college:	32

Inleiding

Voor u ligt de 2^e evaluatie van het raadsbreed akkoord 2022 – 2026 van de gemeenteraad van Vlieland. De eerste evaluatie was ongeveer halverwege de raadsperiode (maart 2024). Nu, het laatste jaar van deze raadsperiode is ingegaan, is het een goed moment om te bezien in hoeverre de opdrachten van het raadsbreed akkoord reeds zijn uitgevoerd en waar de komende tijd nog de focus op moet liggen.

Het college heeft van u in het raadsbrede akkoord 56 specifieke opdrachten gekregen. Daarnaast verwacht u van het college dat het handelt overeenkomstig de vastgestelde Omgevingsvisie en dat het proactief nieuwe ontwikkelingen oppakt die ten tijde van het opstellen van het raadsbreed akkoord nog niet te voorzien waren.

Los van de specifieke opdrachten zoals verwoord in het raadsbreed akkoord dient het college zorg te dragen dat de dagelijkse bedrijfsvoering adequaat wordt voortgezet op basis van bestaand beleid.

In deze evaluatie gebruiken wij dezelfde opbouw als gebruikt in het raadsbreed akkoord. De teksten uit het raadsbreed akkoord zijn exact overgenomen evenals de daarin genoemde opdrachten aan het college. Vervolgens geven wij aan wat de planning hiervan is in het college uitvoeringsprogramma (CUP). Gevolgd door de tekst uit de eerste evaluatie. Daarna ziet u de actualisatie hiervan, namelijk deze tweede evaluatie, weergegeven in een andere kleur tekst.

Algemene opdrachten aan het college:

Vanuit de inleiding op het raadsbreed programma heeft u onderstaande algemene opdrachten aan het college verstrekt.

1. Maak op basis van dit raadsbrede akkoord 2022 – 2026 een college-uitvoeringsprogramma, waarin de genoemde opdrachten op een evenwichtige en verantwoorde wijze over de jaren van deze raadsperiode verdeeld worden.

Planning CUP: 2022

1^e Evaluatie: Het college uitvoeringsprogramma (CUP) is opgesteld en vastgesteld in de raadsvergadering van 30 januari 2023.

2^e Evaluatie: idem

2. Zet in op het succesvol indienen van het Programma Waddeneilanden bij de volgende Regiodeal van het Rijk

Planning CUP: 2022

1^e Evaluatie: Het Programma Waddeneilanden is in 2022 succesvol ingediend. De Regiodeal van het Rijk is toegekend. Ondertekening hiervan heeft plaatsgevonden op 1 november 2023.

2^e Evaluatie: idem

3. Bied startnotities aan alvorens te starten met nieuwe beleidsontwikkelingen

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Conform de planning vanuit het vastgestelde college uitvoeringsprogramma zijn inmiddels vijf startnotities aangeboden, te weten:

- Startnotitie toeristisch beleid
- Startnotitie herziening APV Vlieland 2011
- Startnotitie kansen locatie oude bibliotheek en gemeentehuis
- Startnotitie gemeentelijk programma water en riolering
- Startnotitie Wonen

2^e Evaluatie: nadien zij nog de volgende startnotities aangeleverd:

- Startnotitie mobiliteit
- Startnotitie Cultuur
- Startnotitie Flidunen
- Startnotitie Programma Jeugd

4. Draag zorg voor adequate, tijdige participatie bij nieuwe ontwikkelingen, overeenkomstig het reeds vastgestelde participatiebeleid.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Dit is uitgevoerd en nog steeds in uitvoering onder andere overeenkomstig hetgeen hierover is afgesproken in bovengenoemde startnotities.

Hoofdstuk 0 Algemeen Bestuur

We willen vooropstellen dat we als gemeente zelfstandig willen blijven. Dit vinden wij noodzakelijk voor het behoud van de eigen cultuur en de eigen tradities.

Wij zetten in op een constructieve samenwerking, als raad duidelijk contouren aan het college geven, scherp zijn op de inhoud en goed luisteren naar elkaar. Buiten de eigen kaders treden met een proactieve aanpak en duidelijke evaluatiemomenten. Betrokkenheid van inwoners en overige participanten staat centraal. Daarbij moeten we ook een brug slaan naar de jongeren.

Om zelfstandig te kunnen blijven functioneren zullen we blijven investeren in de samenwerking met de andere Waddeneilanden en daar waar nodig met andere gemeenten aan de vaste wal.

De toekomstbestendige borging van de kwaliteit van bestuur van de Waddeneilanden vraagt een aanhoudende inzet op de samenwerking. Voor het samenwerkingsverband De Waddeneilanden geldt dat het tijd is voor een vervolgstap. Onze gemeente speelt, samen met de andere vier Waddeneilanden, een belangrijke rol in het verder ontwikkelen hiervan.

De komende jaren willen we daarom onder andere werken aan de inhoudelijke opgaven zoals verwoord in het Programma en Uitvoeringsprogramma Waddeneilanden. Ook biedt het samenwerkingsverband en het convenant kansen om de dienstverlening aan onze inwoners en bezoekers te optimaliseren en de bijzondere positie van de Waddeneilanden te behouden. Tot slot willen we de samenwerking ook benutten voor het gezamenlijk behartigen van onze strategische belangen op landsdelig en (inter)nationaal niveau door meer te investeren in externe contacten, lobby, regionale en landelijke vertegenwoordigingen.

We willen uitvoering geven aan de uitkomsten van de Quick Scan lokale democratie. Het college wordt verzocht uitvoering te geven aan deze verbeteragenda door onder andere het realiseren van een digitaal platform om informatie uit te wisselen en om informatie in te winnen. Hierbij moeten we ook oog hebben voor eenieder die minder digitaal vaardig is.

Een goede en tijdige communicatie is van essentieel belang voor een open en transparant bestuur. Het ingezette traject van verbetering van de communicatie willen we dan ook graag voortzetten.

Opdrachten aan het college:

5. Inzetten op verdere, nauwere samenwerking met de andere Waddeneilanden.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: De samenwerking met de andere Waddeneilanden is de afgelopen jaren intensief geweest. Zowel bestuurlijk als ambtelijk. Dit heeft geleid tot het opstellen van het Programma Waddeneilanden met als positief resultaat het binnenhalen van de Regiodeal. De uitvoering van deze Regiodeal wordt nu ter hand genomen. Onze burgemeester is daarbij voorzitter van de stuurgroep. Ambtelijk zijn er werkgroepen ingericht voor de vijf programmalijnen.

2^e Evaluatie: Het inzetten op een verdere, nauwere samenwerking met de andere Waddeneilanden is, naast het traject van de Regio Deal, opgepakt door de Directieraad

(het overlegplatform van de betreffende gemeentesecretarissen en de directeur van de gemeenschappelijke regeling). In hun tweedaagse (2024, op Vlieland) hebben zij hier verkennend over gesproken. Dit heeft een vervolg gekregen in een gezamenlijk overleg van het Dagelijks Bestuur van gemeenschappelijke regeling met de Directieraad (januari 2025). Er is afgesproken dat er een werkgroepje aan de slag gaat met het verder uitlijnen van het vervolgproces. De samenwerking tussen de Waddeneilanden heeft ook aandacht in de lerende evaluatie bij de Regio Deal.

6. Uitvoering geven aan de verbeteragenda Quick Scan lokale democratie.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: In de verbeteragenda staan 5 actiepunten waarvan hieronder de voortgang wordt aangegeven:

1 Communicatie verbeteren door duidelijk en begrijpelijk taalgebruik

Vanuit een oproep in Uit het Kastje is een klankbordgroep gevormd van 3 inwoners die kritisch meekijken en adviseren over de inhoud van de nieuwsbrief 'Uit het Kastje' en de website van de gemeente. De leden van de klankbordgroep controleren de gemeentelijke nieuwsbrief en de website doorlopend op duidelijk en begrijpelijk taalgebruik, voldoende informatie en een duidelijke indeling op de website, waardoor informatie gemakkelijk te vinden is. De leden geven hun opmerkingen door aan de communicatieadviseur en deze kijkt hoe zaken aangepast kunnen worden en deelt de opmerkingen ook met de schrijvers van de informatie. Intussen hebben alle medewerkers van de gemeente een training begrijpelijk taalgebruik gevolgd. In februari 2024 zullen ook de raad- en commissieleden een training volgen.

2^e Evaluatie:

De leden van de klankbordgroep gaven na een jaar aan tevreden te zijn en dat de klankbordgroep kon worden opgeheven. Maar duidelijk en begrijpelijk taalgebruik blijft natuurlijk een doorlopend punt van aandacht. Als hulpmiddel hierbij wordt gebruik gemaakt van de website ishetb1.nl en van de door de gemeente Leeuwarden aangeraden AI-tool Copilot van Microsoft.

Verder wordt op dit moment overwogen om in Waddenverband de tool 'Tolkie Leeshulp' aan te schaffen, een tool voor laaggeletterden die kan worden geïntegreerd in onze website.

Ook is er aandacht voor de niet-Nederlandstalige inwoners van Vlieland, door belangrijke informatie ook in het Engels aan te bieden.

2 Burgerparticipatie verbeteren door het opzetten van een digitaal platform

Er is een interne werkgroep gevormd die verschillende platforms heeft bekeken. We zoeken hierin samenwerking met de andere Waddeneilanden. Texel maakt al gebruik van een digitaal platform. Met de andere Waddeneilanden hebben we een verschillende demo's gezien. Daar zijn 2 platform naar voren gekomen die ons aanspreken. De andere Waddeneilanden zijn nog niet zover dat zij al tot aanschaf willen overgaan. Vlieland neemt nu het voortouw en doet nader onderzoek naar beide platforms. Besluit en aanschaf in 2024.

2^e Evaluatie: Na onderzoek van diverse mogelijkheden heeft het college besloten niet over te gaan tot het opzetten van een afzonderlijk digitaal platform, maar om de reeds bestaande mogelijkheden optimaal te benutten. Door middel van een raadsmemo is de gemeenteraad hierover geïnformeerd. Naar aanleiding van deze memo is initiatief vanuit

de gemeenteraad ontstaan om zelf met een werkgroep vanuit de raad hier onderzoek naar te doen. Aanleiding hiervoor is ook de participatieverordening die gemeenten vanaf 1 januari 2027 moeten hebben.

3 Contact tussen gemeenteraad en inwoner verbeteren

Om de fractievergaderingen onder de aandacht van onze inwoners te brengen worden ze gepubliceerd in 'Uit het Kastje'. Alle inwoners zijn welkom om deze vergaderingen te bezoeken. Daarnaast willen de fracties zo nu en dan een Politiek café organiseren in de Vliestroom, dit idee moet nog uitgewerkt worden. Verder is er gekeken of de vergaderstructuur aangepast kon worden waarin ook het inspraakrecht voor inwoners een betere plek kon krijgen. In oktober zijn we gestart met een Raadscommissie. De Raadscommissie wordt twee weken voor de Raadsvergadering gehouden en is bedoeld om informatie te verzamelen, zodat de gemeenteraad weloverwogen besluiten kan nemen. In de Raadscommissie kunnen inwoners meepraten en zitten ze bij de commissieleden aan tafel. De raadsleden kunnen op die manier de inbreng van de inwoners beter meewegen bij het nemen van een besluit. Bij de verschillende onderwerpen kunnen inwoners of organisatie ook specifiek uitgenodigd worden. Het spreekrecht heeft nu ook een plek gekregen in de Raadscommissie.

2^e Evaluatie:

Na een eerste evaluatie van de Raadscommissie is de invulling van de Raadscommissie aangepast. Niet alle onderwerpen worden meer op de agenda geplaatst, maar worden onderwerpen specifiek uitgekozen zoals nieuw beleid en zaken die impact hebben voor onze gemeenschap. Er wordt een algemene oproep in Uit het Kastje gedaan en belanghebbenden worden uitgenodigd om mee te praten. Het inspraakrecht voor burgers is weer teruggegaan naar de Raadsvergadering omdat verschillende sprekers hebben aangegeven dat zij de gemeenteraad liever rechtstreeks willen aanspreken. Het politiek café is nog niet ingezet om de relatie tussen inwoners en gemeenteraad te verbeteren.

4 Ondersteuning van maatschappelijke initiatieven verbeteren

Als initiatiefnemers zich melden wordt er vanuit de gemeente altijd hulp aangeboden. Wellicht zou er op de website informatie geplaatst kunnen worden wat je kunt doen als je een goed initiatief hebt. Dit moet nog nader ingevuld worden, in combinatie met het digitale participatie platform. Het doel is om in 2024 een digitaal platform aan te schaffen. (zie ook punt 2).

2^e Evaluatie: De beheerder van de website zal binnenkort een pagina aanmaken waarop informatie staat wat je kunt doen als je een goed initiatief hebt.

5 Interne samenwerking tussen raad-college-ambtenaren verbeteren

Er is een gezamenlijke sessie geweest 'Raadsakkoord, hoe nu verder' wat geleid heeft tot een aantal afspraken en een College uitvoeringsagenda. De stand van zaken zal jaarlijks worden besproken. De wethouders hebben aangegeven dat zij behoefte hebben aan meer contactmomenten met de raad. Raadsleden kunnen ambtenaren gewoon bellen of binnenlopen als ze vragen hebben over een bepaald onderwerp. In oktober is de vergaderstructuur aangepast en wordt er 2 weken voor de Raadsvergadering een Raadscommissie gehouden. De Raadscommissie is met name bedoeld om informatie te verzamelen. Alle raadsvoorstellen staan op de agenda, commissieleden kunnen daar vragen over stellen aan de portefeuillehouder. De portefeuillehouder wordt ondersteund door een ambtenaar. Ook inwoners kunnen

meepraten met deze agendapunten, zodat de raadsleden ook de inbreng van de inwoners mee kunnen nemen in hun overwegingen. In de raadscommissie worden ook presentaties gegeven en kan het college een voorstel ter bespreking aan de commissieleden voorleggen. De voortgang van het Raadsakkoord en college uitvoeringsprogramma wordt in 2024 besproken, ook zal het werken met een Raadsakkoord en de Raadscommissie mits 2024 met elkaar worden besproken.

2e Evaluatie:

De samenwerking tussen college en raad blijft onderwerp van gesprek. Doordat we werken met een raadsakkoord is er geen coalitie. De beide wethouders zijn niet verbonden met één van de politieke partijen in de raad, dus is er geen automatisch contact en afstemming.

De raadscommissie heeft de contactmomenten wel verdubbeld, maar we bemerken dat de afstemming tussen de wensen van de raad en het voorstel van het college soms niet met elkaar overeenkomt. We werken momenteel aan een verbetering hierin door gesprekken en goede afspraken te maken.

In 2024 hebben we opnieuw een middag georganiseerd waar raadsleden kennis konden maken en werden ingelicht over de verschillende werkzaamheden die de ambtenaren voor de gemeente uitvoeren.

Raadsleden kunnen technische vragen schriftelijk stellen, maar ook contact opnemen met de betreffende portefeuillehouder of ambtenaar voor een wat uitgebreidere uitleg.

7. Inzetten op een verdere verbetering van de communicatie.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Zie ook punt 6 onder 1, 2 en 3.

Daarnaast proberen we continu de website verder te verbeteren en actueel te houden. Er zijn projectpagina's aangemaakt met informatie over de diverse lopende projecten, inclusief een planning- en voortgangsbalk.

Bij het opstellen van het nieuw toeristisch beleid en het Programma Wonen is een intensief participatietraject gevolgd. Inwoners zijn om input gevraagd door middel van (online) enquêtes en diverse inspraakavonden. Er is in het bijzonder aandacht geschonken aan de groep jonge (jong volwassen) eilanders, met wie aparte bijeenkomsten zijn georganiseerd.

2^e Evaluatie: Zie hierboven. De ingezette lijn van burgerparticipatie zal worden voortgezet bij volgende projecten.

Hoofdstuk 1 Openbare orde en veiligheid

We willen een veilige leefomgeving voor inwoners en gasten. Daarbij willen we sturen op gedragsverandering bij overtreders van onze regels. Regels die we hebben ingevoerd met het oog op de openbare orde en veiligheid maar ook voor de zo gewaardeerde rust en ruimte. Om de gewenste gedragsverandering te bewerkstelligen zullen we inzetten op adequate handhaving. Dat wil zeggen, naast een gedegen voorlichting, een efficiënte inzet van handhavers (BOA's) in goede afstemming met de lokale politie.

Tevens willen we onze eigen regelgeving tegen het licht houden zodat deze blijft voldoen aan landelijke wet- en regelgeving (zoals verbod op handel in en gebruik van lachgas), maar ook lokaal toepasbaar is (handhaafbaar).

Opdrachten aan het college:

8. Stel nog dit jaar een evaluatie op van de proef met uitbreiding capaciteit handhaving en kom met een voorstel voor het vervolg.

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: Er hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met de teamleider en BOA's van de gemeente Harlingen. De conclusie was dat er voldoende draagvlak is om door te gaan met de samenwerking en de proef om te zetten in een vaste samenwerking. Vanuit de gemeente Harlingen is een nieuw voorstel gekomen om de samenwerking te continueren. Afspraken die gemaakt zijn hebben onder andere betrekking op aansturing vanuit ambtelijk apparaat, duidelijkheid over werkroosters en gestructureerde werkverslagen.

2^e Evaluatie: Er is inmiddels een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gemeente Harlingen overeengekomen, waarin is afgesproken dat er gemiddeld 18-20 uur per week BOA capaciteit beschikbaar is voor Vlieland. Door personeelsgebrek is in het afgelopen jaar (2024) hier niet volledig uitvoering aan gegeven kunnen worden. De verwachting is dat dit voor 2025 wel lukt.

9. Stimuleer op dit terrein een efficiënte samenwerking met de lokale politie en de BOA's en voorzie de raad op regelmatige basis van informatie.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: De BOA's hebben (bijna) altijd overleg met de politie als ze werkzaam zijn op Vlieland. Daarbij worden lopende zaken besproken en mogelijk nieuwe casussen aan de orde gesteld. Tevens zijn de BOA's en de politie regelmatig aanwezig bij het maandelijks handhavingsoverleg.

2^e Evaluatie: idem

10. Draag er zorg voor de het jaarwerkplan van de politie tijdig met de gemeenteraad wordt besproken.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: In de driehoek Noordwest Friesland is de afgelopen jaren nagedacht en gewerkt aan een nieuwe opzet van het politie jaarwerkplan. Om die reden is er het afgelopen jaar geen jaarwerkplan verschenen. Op het moment dat dit wel het geval zal zijn wordt dit in overleg met alle betrokkenen (raad, politie, griffier) besproken.

2^e Evaluatie: Er is tijdens het Operationeel Veiligheids Overleg (OVO) met de politie op 18 februari 2025 aangegeven dat er sterke behoefte is aan een overleg tussen de gemeenteraad Vlieland en de teamchef van de politie. Er is op aangedrongen een dergelijk overleg op korte termijn op Vlieland in te plannen. De politie heeft de toezegging gedaan om via hun secretariaat met een voorstel te komen.

11. Houd onze APV tegen het licht en kom indien nodig met een actualisatie, waarbij gelet wordt op ontwikkelingen met betrekking tot wet- en regelgeving en de lokale handhaafbaarheid.

Planning CUP: 2023

1^e Evaluatie: In maart 2023 is een startnotitie herziening APV door de raad vastgesteld. Oorspronkelijk zou een nieuwe APV begin 2024 moeten worden vastgesteld. Hoewel een aantal zaken die deel uit maken van de nieuwe APV al zijn opgepakt, met name in het kader van de nieuwe Omgevingswet, is besloten te wachten met een algehele herziening tot dat er een definitief nieuwe modelverordening APV beschikbaar is. In dit model zijn alle ontwikkelingen rond de nieuwe omgevingswet dan verwerkt. Omdat dit nog even op zich laat wachten is besloten om een tussentijdse wijziging aan de raad aan te bieden. Het hangt van de besluitvorming rond het initiatiefvoorstel standplaatsenverordening af of dit in maart of april 2024 zal kunnen worden behandeld.

2^e Evaluatie: Er is een werkgroep samengesteld bestaande uit medewerker juridische zaken, medewerker R.O. (omgevingswet) en medewerker OOV. Deze werken op dit moment aan het splitsen van de APV. Beoordeeld wordt wat in de nieuwe APV moet of mag komen te staan en welk deel dat betrekking heeft op de fysieke leefomgeving uiteindelijk overgezet zal moeten worden naar de verordening fysieke leefomgeving en tenslotte in het omgevingsplan terecht zal moeten komen. Als die beoordeling (en discussie er over) is afgerond komt er een eerste beleidsarme versie van de nieuwe APV.

De regels die over gaan naar het omgevingsplan zullen eerst via een soort van tussenverordening worden opgenomen in de verordening fysieke leefomgeving. APV kan dan in een herschreven vorm worden vastgesteld.

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de verdeling van de regels tussen nieuw APV en in de verordening fysieke leefomgeving.

Hoofdstuk 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Vlieland profileert zich als autoluwe eiland, dit is een sterk punt in ons toeristisch en duurzaam karakter van rust en ruimte. Wij vinden het daarom belangrijk dat iedereen zich bewust is van het autoluwe karakter. We zetten daarom in op het verminderen van de verkeersbewegingen op het eiland en verduurzaming ervan. Hierover willen we in gesprek met inwoners en ondernemers. Het openbaar vervoer willen we laten uitvoeren door kleinere bussen op momenten dat het mogelijk is. De gemeente zal zich hiervoor actief inzetten richting de concessiehouder/concessieverlener. Voor de veerdiensten pleiten we voor een uitbreiding van de sneldienstverbinding bij de volgende concessieverlening en continuering en waar mogelijk uitbreiding van de scholierenverbinding met Terschelling zodat deze ook vaart tijdens schoolvakanties.

We zijn voorstander van het jaarrond hanteren van bloktijden in de Dorpsstraat waarbij de bewoners in staat blijven om rond boottijd (kort) te laden en lossen bij hun woning. Strikte handhaving van deze regels is een voorwaarde.

Ten aanzien van de parkeerproblematiek willen we de mogelijkheden onderzoeken van ondergronds of anderszins uit het zicht parkeren aan de noordkant van de Willem de Vlaminghweg. Ook voor de vele bedrijfsbusjes willen we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om buiten het dorp te parkeren.

Ten aanzien van de verkeersveiligheid willen we in goed gesprek met inwoners de potentieel gevaarlijke situaties verbeteren.

Opdrachten aan het college

12. Ontwikkel, in samenspraak met inwoners en ondernemers, een plan om het autoluwe karakter van ons eiland te behouden en zo mogelijk te versterken, waarbij tevens ingezet wordt op verduurzaming en verkeersveiligheid.

Planning CUP: 2024

1e Evaluatie: Er wordt op dit moment in klein comité (ambtelijk) gekeken wat nodig en mogelijk is t.a.v. autoluwe karakter. Staat op dit moment nog in startfase. Allereerst richt de aandacht zich op de ontheffingen van de eigen bevolking.

Voor wat betreft verduurzaming is opdracht gegeven aan een verkeerskundig advies bureau te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om stapsgewijs te komen tot een emissie vrij wagenpark.

2^e Evaluatie:

Op basis van de 1^e evaluatie is gekozen voor een integrale benadering van mobiliteit, in lijn met de Omgevingswet (2024). In het verlengde van het beleid (MJP) duurzame ontwikkeling, zijn in een startnotitie ambities geformuleerd voor mobiliteit. Een visie en programma voor mobiliteit (mede op basis van participatie) vormen de basis voor onderbouwde keuzes. Hiervoor loopt een aanbestedingstraject.

Ter onderbouwing van het mobiliteitsbeleid wordt er vanuit de Regio Deal een meetnet ingericht op alle eilanden.

13. Evalueer de bloktijden in de Dorpsstraat en kom met een uitvoerbaar en handhaafbaar voorstel.

Planning CUP: 2023 en 2025

1^e Evaluatie: Voorstel is in december 2023 behandeld door de raad. Wensen en aanbevelingen vanuit de raad zijn opgepakt en doorgevoerd.

2^e Evaluatie: idem. Mogelijk dat de uitkomst van het onderzoek Mobiliteit (zie ook punt 12) tot nadere inzichten en aanbevelingen leidt.

14. Ga in gesprek met provincie en concessiehouder om de busdiensten in daluren uit te laten voeren door kleinere bussen.

Planning CUP: 2024

1^e Evaluatie: Medio 2023 heeft de Provincie Friesland de nieuwe concessie verleend aan Qbuzz. De concessie treedt in werking op 15 december 2024. Waar mogelijk is vanuit de gemeente Vlieland aangegeven dat het wenselijk is om gedurende een deel van het jaar met kleinere bussen te rijden.

2^e Evaluatie: Op Vlieland is de overgang naar de nieuwe concessiehouder Qbuzz redelijk soepel verlopen (in tegenstelling tot elders). Er wordt gereden volgens de gebruikelijk dienstregeling en ook worden voor zover mogelijk kleine bussen ingezet. Eventuele problemen rond het vinden van een plek waar de bussen kunnen staan en opgeladen worden is voor de komende jaren opgelost. Dit is overigens geen taak van de gemeente maar een verantwoordelijkheid voor concessiehouder en concessieverlener.

15. Onderzoek de mogelijkheden om een uitbreiding van de sneldienstverbinding te bewerkstelligen als input voor de volgende concessie uitvraag.

Planning CUP: 2026

1^e Evaluatie: Op dit moment is het Ministerie van IenW druk bezig met de voorbereiding van de Nota van Uitgangspunten Friese Waddenveren. De NvU moet resulteren in een Programma van Eisen. Inhoudelijke wensen zijn op dit moment nog niet aan de orde qua procesverloop.

2^e Evaluatie: Eindfase van NvU loopt nu en inmiddels meerdere lijntjes ter voorbereiding voor op te stellen Programma van Eisen. Er zijn al een aantal bijeenkomsten met het ministerie geweest waar gemeente vertegenwoordigd is maar bijvoorbeeld ook afvaardiging van Vlielandse ondernemers.

Vanuit het samenwerkingsverband de Waddeneilanden wordt de nodige energie gestoken om bij Tweede Kamer aandacht te vragen voor aantal zaken zoals de inter insulaire verbinding (scholierenboot).

Ook de mogelijke OV-status van de Waddenveren heeft de nodige aandacht.

Op 19 mei 2025 is er op Vlieland een informatie bijeenkomst over het PvE. Organisatie ligt bij Ministerie van IenW.

16. Zet in op continuering van schoolbootverbinding Vlieland-Terschelling en tracht een uitbreiding te bewerkstelligen zodat deze ook tijdens de schoolvakanties blijft varen (voor toeristen en werknemers enzovoorts)

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: Er is een overeenkomst gesloten tussen Rederij Doeksen, onderwijs, de ondernemersverenigingen van beide eilanden, gemeente Vlieland en gemeente Terschelling over het continueren van deze verbinding. Deze overeenkomst geldt voor drie jaar. De kosten worden verdeeld tussen deze partijen. Eventuele opbrengsten worden evenredig in mindering gebracht bij de betalende partijen. Alle partijen zetten zich gezamenlijk in voor de promotie en communicatie van deze verbinding.

2^e Evaluatie: In de overeenkomst die gesloten is, is opgenomen dat er frequent een overleg is met alle partijen over de (financiële)resultaten, het gebruik en de promotie. Rederijk Doeksen initieert dit overleg en voorziet in cijfers van het gebruik. Het aantal overtochten tussen de eilanden stijgt in alle maanden. De overeenkomst loopt nog anderhalf jaar en in het najaar gaan de partijen in overleg over een eventueel vervolg van deze dienst. Daarnaast proberen wij deze verbinding onderdeel te laten worden van de concessie, hiermee kan de continuïteit beter geborgd worden. Inmiddels heeft de Tweede Kamer hierover (unaniem) een motie aangenomen.

17. Onderzoek de mogelijkheden van ondergronds of anderszins uit het zicht parkeren aan de van de Willem de Vlaminghweg.

Planning CUP: 2024

1^e Evaluatie: Dit staat gepland om in 2024 op te pakken.\

2^e Evaluatie: Dit is onderdeel van het onderzoek mobiliteit (zie ook punt 12)

18. Onderzoek de mogelijkheden om de bedrijfsauto's buiten het dorp te laten parkeren, wellicht in combinatie met laadpalen, zodat ook het gebruik van elektrisch aangedreven bedrijfsauto's wordt gestimuleerd.

Planning CUP: 2024

1^e Evaluatie: Er is al wel nagedacht hoe het gerealiseerd kan worden. Echter om het te kunnen invoeren/doorvoeren zijn ook andere maatregelen of acties nodig. Zoals bijvoorbeeld het realiseren van voldoende parkeerplaatsen voor bedrijfswagens.

2^e Evaluatie: is onderdeel van onderzoek mobiliteit (zie punt 12)

19. Onderzoek de mogelijkheden, indien mogelijk gezamenlijk met de gemeente Terschelling, om parkeerplaatsen voor onze inwoners te realiseren in Harlingen gericht op het verminderen van het aantal auto's op het eiland en komt uiterlijk medio 2023 met een voorstel.

Planning CUP: 2023

1^e Evaluatie: In een bestuurlijk overleg met Harlingen is dit aan de orde gesteld. Concrete afspraken zijn daarin nog niet gemaakt, vooral ook omdat de oplossingen niet voor de hand liggen.

2^e Evaluatie: is ook onderdeel van onderzoek mobiliteit (zie punt 12)

Hoofdstuk 3 Economische zaken

Toerisme is de belangrijkste economische pijler van onze gemeente. Het gastenonderzoek dat momenteel wordt gedaan geeft ons inzicht in hoe de gasten ons eiland beleven en waarderen. Uitkomsten van dit onderzoek kunnen worden meegenomen in de actualisatie van de toeristische visie, waarbij ook een breed participatietraject wordt ingezet.

Ook willen we het evenementenbeleid evalueren en op basis daarvan op onderdelen aanpassen c.q. actualiseren. In beide gevallen, toeristisch beleid en evenementenbeleid, zouden we het accent willen leggen op kleinschaligheid in een goed evenwicht met levendigheid en rust.

Omdat de jeugd mogelijk onze toekomstige gasten zijn willen we ons inzetten voor het blijven aanbieden van faciliteiten voor het organiseren van schoolreisjes/schoolkampen in schoolbuitenhuis De Vliehorst. Daarbij staan wij open voor een multifunctioneel gebruik van het gebouw voor bijvoorbeeld personeelshuisvesting en huisvesting van studenten, zodat er een win-win situatie ontstaat, één en ander zoals verwoord in het uitvoeringsprogramma Waddeneilanden.

Voor wat betreft de economie, die momenteel voor een groot deel draait op het toerisme, willen we het college graag uitdagen om te zoeken naar verbreding van de economie. Daarbij kan gedacht worden aan stimulering van de deel-economie, digitale bedrijvigheid en kleinschalige startups. Hierbij vragen we nadrukkelijk ook aandacht voor duurzame en circulaire economie (zoals ook verwoord in onze Omgevingsvisie en twee pijlers van het Programma Waddeneilanden).

Opdrachten voor het college

20. Actualiseer toeristische visie.

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: In 2023 is gestart met het maken van een nieuwe toeristische visie. Dit traject is gestart met een startnotitie waarin de kaders van het beleid zijn bepaald. In mei is vervolgens het bureau voor ruimte en vrijetijd aan de slag gegaan met het participatietraject waarbij inwoners, ondernemers en andere stakeholders zijn betrokken bij de totstandkoming van het beleid. Naar verwachting zal in het voorjaar van 2024 de nieuwe toeristische visie worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

2^e Evaluatie: In 2024 is de nieuw toeristisch beleid - werken aan balans, vastgesteld door de gemeenteraad. Met een groep stakeholders is er vervolgens gewerkt aan een uitvoeringsprogramma dat opgeleverd is in het eerste kwartaal van 2025.

21. Evalueer en actualiseer het evenementenbeleid.

Planning CUP: 2024 en 2025

1^e Evaluatie: Nog geen actie ondernomen. Voor een deugdelijke evaluatie is het ook nodig dat het beleid daadwerkelijk wordt toegepast. Dat is in 2023 pas voor het eerst (ten dele) gebeurd. Te weinig om een goede evaluatie te kunnen maken. Zal, conform de afspraak in het CUP in de loop van 2024 en 2025 worden opgepakt.

2^e Evaluatie: Eind 2024 is de startnotitie cultuur aangeboden en vastgesteld in de gemeenteraad. Het participatietraject dat hieruit is gestart heeft ook aandacht voor een

nieuwe evenementenvisie. In de loop van 2025 zal er eerst een bespreekstuk naar de raad komen over de gewenste breedte van deze visie. Vervolgens zal er binnen deze kaders gewerkt worden aan een evenementenvisie. Na vaststelling van deze visie volgt een (eventuele) aanpassing van de beleidsregels evenementen.

22. Begeleid het proces rondom de ontwikkelingen met betrekking tot De Vliehorst.

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: de gemeente zit aan tafel bij de projectgroep en begeleidt de plannen rondom de Vliehorst. De projectgroep bestaat uit de stichting Schoolbuitenhuis de Vliehorst, de Jutter, ondernemers en de gemeente. De plannen krijgen vorm en worden in het voorjaar in een raadscommissie gepresenteerd.

2^e Evaluatie: In februari 2025 is gestart met een stedenbouwkundig onderzoek naar de locatie Vliehorst. De initiatiefnemers van de Vlieland Academy en de Projectgroep "Locatieonderzoek Huisvesting (semi-) overheidspersoneel hebben gezamenlijk stedenbouwkundig adviesbureau ingeschakeld. Dit bureau gaat in opdracht van en samen met beide initiatieven onderzoek doen naar de mogelijke inrichting en draagkracht van locatie Vliehorst. Deze visie moet uitwijzen op welke manier zowel het gewenste woongebouw voor overheidspersoneel als de Vlieland Academy goed kunnen worden ingepast. Rekening houdend met eisen en wensen vanuit beide initiatieven en gericht op een goede aansluiting op de omgeving. De stedenbouwkundige visie vormt ook een belangrijke basis voor een eventuele vervolgstap: aanpassing van het omgevingsplan.

23. Zoek naar en stimuleer mogelijkheden tot verbreding van de eilander economie.

Planning CUP: 2023, 2024 en 2025

1^e Evaluatie: In de uitvoering van de Regiodeal zal hier aandacht aan worden besteed.

2^e Evaluatie: Idem

24. Stimuleer duurzame en circulaire economie op Vlieland zoals verwoord in het uitvoeringsprogramma Waddeneilanden.

Planning CUP: 2023, 2024 en 2025

1^e Evaluatie: In 2023 is het 'Beleid en Meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027 vastgesteld. Tevens is de uitvoering van het uitvoeringsprogramma Waddeneilanden (Regiodeal) van start gegaan. Daarmee ligt er voor de komende jaren een solide basis voor de uitvoering van het stimuleren van een duurzame en circulaire economie op Vlieland. Binnen het programma Waddeneilanden is inmiddels het eerste project gestart: het uitvoeren van grondstromenanalyses op alle eilanden.

2^e Evaluatie: Na opstart van de RegioDeal zijn in 2024 de projecten uit de RegioDeal verder in detail uitgewerkt en inmiddels zijn projectleiders aangesteld om de verschillende projecten op het gebied van circulaire economie verder uit te werken. De eerste projecten zijn inmiddels gestart. Het eerste project; het uitvoeren van grondstromenanalyses is inmiddels afgerond.

Hoofdstuk 4 Onderwijs

Ongeacht achtergrond verdient iedereen gelijke kansen voor de toekomst. Onderwijs en opvoeding leggen daarvoor een belangrijk fundament. Een constructieve relatie van het lokaal bestuur met het (nieuwe) schoolbestuur is van belang om samen te blijven zorgdragen voor goed onderwijs en onderwijsverbreding, inclusief de verdere ontwikkeling van een integraal kind centrum (IKC). Onderwijs is een basisbehoefte die we in stand willen houden en waar mogelijk willen uitbreiden.

In hoofdstuk 2 Verkeer en vervoer hebben we reeds aangegeven dat we het belangrijk vinden, voor met name het onderwijs maar ook voor werkverkeer en toeristen, dat de schoolbootverbinding Vlieland-Terschelling in stand blijft.

In hoofdstuk 3 Economische zaken hebben we aangegeven dat we de ontwikkelingen omarmen rondom De Vliehorst, waarbij de mogelijkheden onderzocht worden om naast schoolkampen, ook mede te faciliteren dat er op MBO niveau opleidingen op Vlieland verzorgd kunnen worden, in combinatie met stageplekken.

Gelet op de vele buitenlandse werknemers die zich mogelijk blijvend gaan vestigen op Vlieland, is het wenselijk hen taalonderwijs aan te bieden, zodat zij zich zo snel mogelijk thuis zullen voelen op ons eiland en naast het werk ook gemakkelijker deel kunnen nemen aan sociale en maatschappelijke activiteiten.

Ook willen wij aandacht schenken aan bestrijding van de laaggeletterdheid op Vlieland.

Tot slot willen we, als goed werkgever, het goede voorbeeld geven door mogelijkheden te bieden voor stages en traineeships.

Opdrachten voor het college:

25. Investeer in de relatie met het nieuwe schoolbestuur.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: De samenwerking met het nieuwe schoolbestuur verloopt zonder moeite, we weten elkaar goed te vinden en voeren aantal keer per jaar overleg met elkaar. De komende periode zetten we in op het intensiveren van de relatie.

2^e Evaluatie: We hebben in 2024 meerdere overleggen gevoerd met het schoolbestuur om te investeren in onze relatie.

26. Onderzoek de mogelijkheden tot verbreding van het onderwijsaanbod (MBO en/of HBO).

Planning CUP: 2023, 2024 en 2025

1^e Evaluatie: Wat betreft het MBO; dit wordt meegenomen in de plannen rondom de Vliehorst/Vlieland Academy.

2^e Evaluatie: We zijn samen met betrokkenen gestart om de mogelijkheden te onderzoeken voor het openen van een Vlieland Academy met bijbehorende campus voor studenten. De signalen voor het inrichten van een Vlieland Academy staan vanuit onderwijspartners in principe op groen. Er wordt onderzocht of een eerste groep studenten al in najaar 2025 van start kan.

27. Terugdringen van laaggeletterdheid door gerichte cursussen.

Planning CUP: 2023, 2024 en 2025

1^e Evaluatie: Voor het terugdringen van laaggeletterdheid zijn er diverse trainingen, bijeenkomsten en een voorstelling met als onderwerp: taal georganiseerd. Trainingen in de vorm van een B1 schrijfcursus voor raadsleden en ambtenaren en visueel schrijven voor ambtenaren. Er komt een voorstelling over het herkennen van laaggeletterdheid voor hulpverleners en ondernemers. In januari 2024 is het DigiTaalhuis in de bibliotheek van start gegaan.

2^e Evaluatie: In overleg met de bibliotheek is begin 2024 besloten tot een aanvullende subsidie voor de bibliotheek waarmee o.a. een intensiever aanbod rond basisvaardigheden kan worden gerealiseerd. Het (digi)taalhuis heeft elke week gedraaid onder begeleiding van een professionele taaldocent en met hulp van vrijwilligers (taalmaatjes).

28. Aandacht voor de (vele) anderstaligen door het aanbieden van taalcursussen Nederlands.

Planning CUP: doorlopend

1e Evaluatie: Er is elke woensdag, met uitzondering van de schoolvakanties, een Taalcafé georganiseerd voor anderstaligen. En er zijn intakegesprekken gevoerd voor het opstarten van het digitaalhuis, het digitaalhuis wordt geopend in 2024.

2e Evaluatie: In samenwerking met de bibliotheek hebben we een laagdrempelige bijeenkomst voor werkgevers georganiseerd. In het digitaalhuis wordt een toename gezien van anderstaligen werknemers. Als gemeente zijn we met werkgevers in gesprek voor het faciliteren van deelname van werknemers. In 2024 is er 46 keer een Digitaalhuis geweest met totaal 156 bezoekers. Er is 33 keer een Taalcafé geweest met totaal 41 bezoekers.

29. Als gemeente zelf actiever zijn op het gebied van het aanbieden van stageplaatsen en traineeships.

Planning CUP: doorlopend

1e Evaluatie: In de periode 2021/2022 hebben we een trainee in dienst gehad, die zich onder andere heeft bezig gehouden met het sportakkoord. Eind 2023 is de huidige trainee gestart. Zij wordt ingezet op het brede welzijnsterrein. Dit loopt nu via een programma van de VNG waarbij trainees voor een periode van minimaal een half jaar bij gemeenten worden ingezet. De VNG verzorgt voor hen een training/opleiding en neemt de administratieve zaken voor haar rekening.

2^e Evaluatie: De samenwerking met de VNG voor het inzetten van trainees is voortgezet. De huidige trainee wordt ingezet als regisseur gezonde leefomgeving.

Hoofdstuk 5 Cultuur en recreatie

Kunst en cultuur zijn medebepalend voor de identiteit van een mens en geven het eiland kleur. De kerk, museum Tromp's Huys, informatiecentrum De Noordwester en Stelling 12H, het filmhuis, overige kunst- en cultuurnitiatieven, kunstenaars, kunstverkopers, muzikanten, festivalorganisatoren et cetera, verdienen steun vanuit het bestuur.

Vlieland tradities zoals opkleden, de mei-brand, zonschieten op Koningsdag, brommer rijden tijdens de jaarwisseling, maar ook de rouwstoet door de Dorpsstraat zijn onlosmakelijk verbonden aan het eiland leven. Deze tradities en het verenigingsleven dragen bij aan verbondenheid tussen jong en oud, waarin wij met elkaar beleven en voor elkaar zorgen. Ook dienen het jatten, pierensteken, staand want vissen en strand rijden als unieke van oudsher beleefde activiteiten, niet teloor te gaan.

Om het belang hiervan te onderstrepen en het behoud en de uitbreiding hiervan te waarborgen willen we dit vastleggen in een beleidsnota Kunst en Cultuur.

Ter ondersteuning van cultuur en recreatie zien wij ook een belangrijke rol weggelegd voor De Noordwester. We volgen de plannen van de Stichting Noordwester tot een gehele opwaardering en zullen waar nodig en mogelijk dit ondersteunen.

Ontspanning voor de jeugd vraagt ook de nodige aandacht. Met name voor de groep van circa 14 tot 18 jaar zijn passende faciliteiten en mogelijkheden zeer beperkt. Wij vragen het college in overleg met de doelgroep, buurtsportcoach, ondernemers enzovoorts in overleg te treden met als doel te komen tot een passend aanbod voor deze groep jongeren.

Opdrachten voor het college:

30. Stel een beleidsnota Kunst en Cultuur op.

Planning CUP: 2024

1^e Evaluatie: Daar wordt in 2024 mee gestart. Een startnotitie komt hiervoor naar de raad.

2^e Evaluatie: We hebben een startnotitie Cultuur opgesteld om te komen tot een beleidsnota Cultuur met als speerpunten het waarborgen en uitbreiden van aanwezige kunst en cultuur, de cultuurparticipatie onder inwoners te vergroten en het ondersteunen en faciliteren van cultuuruitvoerders, -beoefenaars en vrijwilligers. Dit heeft mede als doel om de sociale basis onder inwoners te versterken.

In de startnotitie is de keuze gemaakt om het beleid door de eigen organisatie te laten opstellen. Gevolg hiervan is het beleid niet in 2024, maar in 2025 vastgesteld zal kunnen worden.

31. Ondersteun en stimuleer de initiatieven van alle culturele instellingen in de gemeente om te komen tot een gehele opwaardering en kom, waar nodig, met voorstellen richting de gemeenteraad.

Planning CUP: 2023, 2024 en 2025

1^e Evaluatie: Al sinds jaar en dag stimuleert en ondersteunt de gemeente culturele instellingen in de gemeente. Dit doet zij door financieel bij te dragen en/of door

faciliterend op te treden. Eventuele verbeteringen of opwaarderingen worden meegenomen in het proces om te komen tot een beleidsnota Kunst en Cultuur.

2^e Evaluatie: Idem. Specifiek zijn er subsidies verleend aan verschillende culturele organisaties voor activiteiten en evenementen, waaronder het Tromp's Huys, Stichting Noordwester, Stichting Natuur Educatie Vlieland, het Bunkermuseum, ITGWO, de bibliotheek, De Geitenbode, de vrijheidslezing, omroep Zilt, de Slauerhofflezing en de openluchtbioscoop.

32. Treed in overleg met jongeren, buurtsportcoach en ondernemers om te komen tot een passend aanbod voor ontspanning voor de jeugd in de leeftijdscategorie van circa 14 tot 18 jaar.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Er zijn gesprekken gevoerd met jongeren, buurtsportcoach en ondernemers onder leiding van het Trimbos Instituut. In deze gesprekken kwam onder andere het aanbod voor ontspanning voor de jeugd aan de orde. Hieruit kwam naar voren dat de jeugd aanbod mist op het eiland. Er is daarna een jongerenwerker aangesteld die in samenwerking met de buurtsportcoach zorgdraagt voor activiteitenaanbod afgestemd op de wensen van de jeugd.

2^e Evaluatie: Er is een startnotitie opgesteld voor het Programma Jeugd. In dit programma staat een brede pedagogische basis voor de jeugd centraal. Bij het opstellen van de startnotitie zijn meerdere gesprekken gevoerd met mensen die actief zijn rond de Vlielandse jeugd, zowel op professioneel als op vrijwillig vlak. De buurtsportcoaches zijn regelmatig op school te vinden en gaan daar en bij sportcentrum Flidunen in gesprek met de jeugd. Waar mogelijk worden aanpassingen gemaakt in het aanbod bij Flidunen zodat dit aansluit op de wensen van de jeugd.

Hoofdstuk 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Zorg en welzijn zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De uitermate goede thuiszorg is goud waard, naast de grote waarde van familie en vrienden die mantelzorgtaken uitvoeren. Dat verdient een compliment, zeker omdat er in de praktijk weinig vrijwilligers zijn om op terug te vallen. We willen daarom een blijvend goede gezondheidszorg op ons eiland en een buurthuis waar met name de senioren terecht kunnen, waarbij het belangrijk is de verbinding tussen jong en oud te zoeken. We gaan de buurtkamer en dorpshuisfunctie in het Welzijnsgebouw in de Boswijk breed ondersteunen, als belangrijke schakel voor sociale samenhang, hetgeen van groot belang wordt geacht voor de leefbaarheid.

De kanteling binnen het sociaal domein is nog steeds niet volledig gerealiseerd. Het is nodig om meer zorg en ondersteuning op het eiland zelf te kunnen bieden in de preventieve sfeer. Dit betekent meer inzet op preventie op diverse gebieden, zoals opvoedingsondersteuning, de inzet van algemeen maatschappelijk werk, aandacht voor mantelzorg, aandacht voor laaggeletterdheid, aandacht voor verborgen armoede, waardoor het maatwerk op termijn afneemt. Wij begrijpen dat dit tijd nodig heeft om deze omslag ook daadwerkelijk in cijfers te kunnen meten. Graag vernemen wij van het college wat er nodig is om deze slag verder te maken.

Opdracht aan het college:

33. Werk aan het verder realiseren van de kanteling in het sociaal domein en adviseer ons over de noodzakelijke maatregelen en middelen die hiervoor nodig zijn.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Dit is een doorlopend proces. De raad ontvangt regelmatig raadsmemo's over de diverse domeinen binnen het sociaal domein.

2^e Evaluatie: Het brede sociale domein is sterk in ontwikkeling. Hieronder valt onder andere de ontwikkelingen rondom GALA, IZA en de werkwijze van het gebiedsteam. Op regionaal niveau wordt toegewerkt van meer geïndiceerde zorg naar preventieve zorg. We zijn op Vlieland aangehaakt op deze ontwikkelingen en implementeren dit door onder andere beweegactiviteiten door de buurtsportcoaches en de activiteiten bij de Vliestroom.

34. Onderzoek de mogelijkheden tot een bredere maatschappelijke en sociale ondersteuning van de jongeren.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Er zijn gesprekken gevoerd met gemeente Terschelling en Connexa in Harlingen voor het uitbreiden van de huiskamer in Harlingen. Deze huiskamer is beschikbaar voor onze jongeren die naar school gaan aan de wal. Een plek om samen te komen voor vrije tijd. Samen met de bibliotheek is er een plan geschreven voor de ondersteuning van onze jongeren. De bibliotheek zet o.a. een training voor jongeren voor het regelen van (digitale) overheidszaken op. De buurtsportcoach, de jongerenwerker en de bibliotheek zetten een jongerenpanel op.

2^e Evaluatie: Er is een voorstel uitgewerkt voor een eilandhuiskamer voor jongeren aan de wal. Hier bleek geen behoefte aan. Daarnaast is er een startnotitie opgesteld voor het

Programma Jeugd (zie punt 32) en een startnotitie Cultuur (zie punt 30) waarin de jeugd een belangrijke doelgroep is.

35. Zet in op een optimaal gebruik van het dorps huis en evalueer de functie van dorps huis coördinator.

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: De functie van de dorps huis coördinator is inmiddels onmisbaar geworden. Inwoners weten de Coördinator Welzijnsactiviteiten te vinden, met elkaar wordt er gewerkt een steeds levendiger Dorps huis. Met de Stichting Vrienden van Boswijk zijn goede afspraken gemaakt over hun rol in het optimaal gebruik maken van de Vliestroom.

2^e Evaluatie: idem

36. Stimuleer, ondersteun en waardeer het vrijwilligerswerk.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Ieder jaar kunnen onze mantelzorgende inwoners die zich inzetten voor hun naasten die extra hulp en zorg nodig hebben zich opgeven of worden opgegeven voor het Mantelzorgcompliment. In 2023 hebben we gekozen voor een Mantelzorg Pluim!

Een geldbedrag van 50 euro en een persoonlijke boodschap op een mooie kaart als blijk van waardering voor de belangeloze inzet voor hun naasten.

Een aantal inwoners heeft hier gebruik van gemaakt.

Via onze social media kanalen zijn op Nationale Vrijwilligersdag alle vrijwilligers van hulpdiensten, verenigingen en besturen bedankt voor hun inzet.

2^e Evaluatie: Er is uitvoering gegeven aan het mantelzorgbeleid middels de vastgestelde uitvoeringsagenda 2023-2024, bijvoorbeeld de mantelzorglunch is georganiseerd. Daarnaast is voor de uitvoering van het mantelzorgbeleid de gebiedsteammedewerker en de welzijnsmedewerker getraind. Daarnaast is het inzichtelijk krijgen van het vrijwilligerswerk op Vlieland meegenomen als thema in startnotitie Cultuur, waarbij de vraag is op welke wijze zij ondersteund en gefaciliteerd kunnen worden.

Hoofdstuk 7 Volksgezondheid en milieu

Een gezond, welvarend en energiek eiland als Vlieland kan niet zonder een aantrekkelijk aanbod op het gebied van beweging en sport. Sport en beweging dragen bij aan gezondheid, het gevoel van welbevinden en eigenwaarde, en bevorderen sociaal gedrag. We gaan daarom verder uitvoering geven aan het Sportakkoord en willen onderzoek laten doen naar de toekomstige sportbehoefte in relatie tot gebruik van ons sportcentrum. Daarbij moet ook onderzocht worden hoe we sport financieel bereikbaar houden voor iedereen.

Behoud en herstel van natuur en biodiversiteit heeft en houdt op Vlieland prioriteit. Op het gebied van klimaatdoelstellingen, de energietransitie, de circulaire economie et cetera staan we de komende jaren voor een aantal grote opgaven. Ook op Vlieland dragen we bij aan de transitie naar een groene, duurzame samenleving en moeten we samen – de inwoners, de ondernemers en de lokale politiek – met de uitdagingen aan de slag.

In het kader van borging van de energievoorziening op Vlieland moeten we zorgdragen voor voldoende netwerkcapaciteit en behoud van netwerkstabiliteit van de energievoorziening tijdens en na de energietransitie. Om dat te bereiken/behouden moeten we vroegtijdig met Liander alle mogelijke opties onderzoeken waarbij geen taboe rust op een tweede wadkabel.

Er moet een nieuw uitvoeringsprogramma duurzaamheid opgesteld worden. Hiervoor hebben we als raad in de vorige periode al enkele kaders meegegeven. Omdat de ontwikkelingen op dit terrein snel gaan willen hierin tussentijdse evaluatiemomenten opgenomen zien.

Daarnaast vragen we aandacht voor klimaatadaptatie. Daarbij valt te denken aan klimaatbestendige (her)ontwikkeling van de bebouwde omgeving, beveiliging tegen overstroming (met name buitendijs), maatregelen tegen wateroverlast, tegengaan van hittestress. In Waddenverband wordt op dit moment gewerkt aan integrale waterveiligheidsplannen. Voor de strategie die daaruit volgt zal een ambitieniveau moeten worden vastgesteld.

De natuur op Vlieland wordt door inwoners en gasten zeer gewaardeerd. De zorg voor biodiversiteit hebben we daarom ook reeds duidelijk verwoord in onze Omgevingsvisie. We vragen het college in deze raadsperiode te komen met het daarin aangekondigde Programma Biodiversiteit.

Verder zal er duidelijkheid moeten komen over de verduurzaming, lees: het energiezuinig maken, van het gemeentehuis. Het gemeentehuis zal aan veel strengere energieprestaties moeten voldoen. Bij hoofdstuk 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting komen wij terug op dit punt, met name op de keuze of al dan niet de bouw van een nieuw gemeentehuis onderzocht moet worden.

Ook willen we in deze raadsperiode een besluit nemen over de toekomst van onze afvalinzameling.

Opdrachten aan het college:

37. Doe onderzoek naar toekomstige sportbehoefte en de betaalbaarheid hiervan voor iedereen.

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: Sport Fryslan is op het moment van schrijven bezig met een onderzoek naar de sportbehoefte binnen onze gemeente. We zijn als gemeente aangesloten bij het

Sport en Cultuurfonds voor Volwassenen, hiervan kunnen mensen gebruik maken als ze door beperkte financiële middelen niet mee kunnen doen aan sport of culturele activiteiten.

2^e Evaluatie: De afstemming tussen sportcentrum Flidunen en de buurtsportcoaches is geïntensiveerd over de aansluiting van het sport- en beweegaanbod bij het Sport- en beweegbeleid. Daarnaast biedt de gemeente financiële ondersteuning door middel van het Sport en Cultuurfonds voor volwassenen en de jeugd.

38. Zet in op continuering van de inzet van de buurtsportcoach.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Er hebben, door ziekte, personele wisselingen plaatsgevonden op de functie van buurtsportcoach. Inmiddels is de situatie weer stabiel en is de buurtsportcoach samen met de sport- en preventie coördinator weer “up and running”.

2^e Evaluatie: De inzet van de buurtsportcoaches is gecontinueerd en waar mogelijk ook geïntensiveerd. Dit heeft onder andere geleid tot een breder aanbod voor de oudere doelgroep in de vorm van cursussen Valpreventie en Stevig staan, een beweegaanbod voor de jongste kinderen door het programma Beweeghummeltjes en het ondersteunen van sportieve initiatieven vanuit de gemeenschap door de buurtsportcoaches.

39. Draag zorg voor een goede borging van de energievoorziening door in overleg met de participanten te zoeken naar houdbare oplossingen

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Met de gezamenlijke Waddeneilanden en provincie Fryslan en met netwerkbeheerder Liander is een intentieverklaring ondertekend waarbij we gezamenlijk werken aan een slim en toekomstbestendig energiesysteem op de Waddeneilanden. Daarin zoeken we ook naar acceptabele alternatieven en is oog voor maatschappelijke kosten en baten en gevolgen voor natuur en landschap. We werken samen in een projectgroep die in 2022 en 2023 is geweest. Resultaten zijn toekomstscenario van alle eilanden, om grip te krijgen op ontwikkelingen in de verdere toekomst. Om grip te krijgen op ontwikkelingen op kortere termijn gewerkt aan een systematiek om de ontwikkelingen op het eiland goed te kunnen volgen. Daarin worden ook de ondernemers op Vlieland betrokken.

2^e Evaluatie: In 2024 is verder gewerkt aan onderzoeken in samenwerking met de Friese Waddeneilanden, de provincie Friesland en Liander. De onderzoeken worden in 2025 opgeleverd en leveren veel informatie op over hoe we de komende jaren op de eilanden zullen kunnen gaan samenwerken om een slim en toekomstbestendig energiesysteem op Vlieland kunnen houden.

40. Stel een nieuw uitvoeringsprogramma duurzaamheid op met tussentijdse evaluatiemomenten.

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: In 2023 is het ‘Beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027’ vastgesteld. Daarmee zijn de ambities voor de komende jaren ten aanzien van duurzame ontwikkeling vastgesteld en inzichtelijk wat wij komende jaren gaan uitvoeren om onze ambities te bereiken.

2^e Evaluatie: Het beleid en meerjarenprogramma duurzame ontwikkeling 2023-2027 is inmiddels anderhalf jaar op weg. Binnenkort zal een tussenevaluatie van het meerjarenprogramma worden uitgevoerd.

41. Laat klimaatadaptatie onderdeel zijn van al het nieuwe beleid en overige besluiten waarop dit van toepassing is.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Er wordt gewerkt aan een nieuw GWPR (gemeentelijk programma water en riolering) waarin klimaatadaptatie is meegenomen. Het nieuwe beleid zal begin 2024 worden vastgesteld en heeft doorwerking op het Omgevingsplan en individuele besluiten.

2^e Evaluatie: Binnen de diverse vergunningsaanvragen wordt nu extra getoetst op water- en bodem sturend. Op het gebied van klimaatadaptatie moet meer toekomstgerichte afwegingen gemaakt worden. Dit gaat dan over de combinatie bescherming tegen zout water in het licht van de stijgende zeespiegel maar ook om de frequentere weersextremen die door regenval of droogte excessen veroorzaken. Concreet houdt dit in dat onderkelders van woningen op sommige locaties vanwege een ongunstige ligging niet wenselijk is. Dit omdat eventuele illegale afvoer van grond- en hemelwater binnen het huidige rioolstelsel en rioolwaterzuivering niet wenselijk is qua capaciteit.

42. Stel een Programma Biodiversiteit op.

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: Er is een programma Biodiversiteit opgesteld en door het college in november 2023 vastgesteld. Vervolgens is de raad gevraagd om budget en menskracht vrij te maken. Op 29 januari 2024 heeft de raad daartoe besloten en middels een amendement het gevraagde budget verhoogd tot 7.500 euro. In november 2023 heeft ook een officiële aftrap plaatsgevonden van het programma met de vertoning van de film 'Onder het maaiveld' en daaraan gekoppeld activiteiten in samenwerking met IVN. Voor de komende jaren wordt ingezet op versterking van bewustwording onder de inwoners en het faciliteren van initiatieven die uit de bewoners zelf komen.

2^e Evaluatie: In 2024 is hier invulling aangegeven met wekelijkse berichten in de Geitenbode, met een project voor vergroening van het schoolplein en met het realiseren van moestuinen en het mensen bewust maken van natuurlijker tuinieren.

Kom met een advies over verduurzaming van alle gemeentelijke gebouwen.

Planning CUP: 2023

1^e Evaluatie: In 2023 is gewerkt aan een overzicht met stand van zaken van de verduurzaming van alle gemeentelijke gebouwen. Het overzicht zal begin 2024 naar de raad worden verzonden.

2^e Evaluatie: Het energielabel van het gemeentehuis is her beoordeeld omdat deze niet voldeed aan de wet- en regelgeving. Gebleken is dat door bouwkundige aanpassingen, scherpere beoordeling en nieuwe rekenmethodiek het gemeentehuis wel voldoet. Desalniettemin zal in 2025 een voorstel gedaan worden omdat qua behaaglijkheid en achterstallig onderhoud wel enkele zaken opgepakt dienen te worden. Ook wordt voor de gemeentewerf een verdere uitwerking gemaakt voor de verduurzaming en renovatie.

Voor Flidunen wordt parallel aan de uitwerking van de scenario's een duurzaamheidsadvies voor de toekomstkeuzes opgesteld. Ook bij de nieuwe plannen voor de Lepelaar zal de gemeente als eigenaar bij de interne verbouwing slimme keuzes maken in de verduurzaming. Hierbij wordt zowel gevel, dak als installatie meegenomen om te voldoen aan de regelgeving qua label en in de exploitatie om de stijgende kosten van energie te kunnen beteugelen. Kansen liggen nog bij het havengebouw om zowel installatietechnisch als een upgrade van de schil te komen tot een toekomstbestendig en duurzaam gebouw.

43. Kom met een integraal advies over de afvalinzameling waarbij de verschillende varianten duidelijk onderbouwd worden toegelicht.

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: In 2023 is er gewerkt aan een integraal advies over de afvalinzameling op het eiland. Het advies zal als besprekstuk gepresenteerd worden richting de raad. Naar verwachting zal dit in april 2024 zijn.

2^e Evaluatie: De raad heeft richtinggevende uitspraken gedaan waardoor scenario 4 verder kon worden uitgewerkt. In samenwerking met Omrin is er gewerkt aan een projectplan wat in april 2025 aan de raad wordt voorgelegd. Vervolgens treedt de nieuwe werkwijze met betrekking tot inzameling huishoudelijk en bedrijfsafval uiterlijk per 1 januari 2026 in.

Hoofdstuk 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Wonen heeft voor ons een hoge prioriteit. We zijn blij dat het Programma “Goed wonen en leven” een belangrijke pijler is in het Programma Waddeneilanden. Wij vragen van het college dan ook om dit programma optimaal te ondersteunen.

De combinatie van wonen en zorg is ook reeds in hoofdstuk 7 Volksgezondheid en milieu benoemd. Om dit goed in te kaderen vragen wij het college een WoonZorg Visie op te stellen, dit met als uitgangspunt dat men een leven lang op Vlieland kan wonen.

Tevens geven wij het college de opdracht om op korte termijn met een plan te komen voor onderzoek naar en wenselijkheid van diverse mogelijke woonlocaties en woonvormen en daarbij alle betrokkenen aan de voorkant te betrekken. Wij zijn ons ervan bewust dat alle ontwikkelingen op het gebied van wonen een lange voorbereidings- en uitvoeringstijd nemen. Daarom willen we vóór de zomer van 2023 een onderzoekuitslag (kansenkaart) hebben, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen mogelijke oplossingen op redelijk korte termijn en oplossingen op de lange termijn waarvoor nog veel overleg, lobby en onderhandeling nodig is.

In dat onderzoek moet ook aandacht besteed worden aan:

- hoeveelheden (hoe ver willen/moeten we groeien)
- doelgroepen
- woonwensen
- betaalbaarheid

Eén van de zaken die op korte termijn nader onderzocht moeten worden is de herbestemming van de locatie oude bibliotheek. Daarbij dienen alle mogelijkheden in kaart gebracht te worden, zoals de mogelijke plannen die WoonFriesland hierbij voor ogen heeft, maar ook de mogelijkheid om hier een nieuw duurzaam gemeentehuis te bouwen, zodat de huidige locatie van het gemeentehuis vrij komt voor nieuwbouwwoningen of appartementen.

Een andere uitdaging is de huisvesting van toeristisch seizoenpersoneel in de zomerperiode. Qua schaarste in de faciliteiten maar ook qua leefbaarheid in de bestaande woonbuurten, aangezien er soms relatief veel jonge tijdelijke werknemers wonen in een (rijtjes)huis. Bij de verdere concretisering van het uitvoeringsprogramma Waddeneilanden vragen wij het college hier nadrukkelijk aandacht aan te besteden. Daarnaast vragen wij het college regels op te stellen en te handhaven met betrekking tot personeelshuisvesting zodat de veiligheid gewaarborgd is en er geen overlast voor de omgeving wordt veroorzaakt.

Leegstand of oneigenlijk gebruik van woningen vraagt eveneens de nodige aandacht. Een schaarste aan woningen en bouwgrond vraagt om heldere en strakke regels omtrent leegstand of oneigenlijk gebruik. Wij willen goed in beeld brengen welke maatregelen daartegen kunnen worden genomen zodat er adequaat kan worden gehandeld indien dergelijke situaties zich voordoen.

Ook moet het college de verdere invoering van de Omgevingswet voortvarend ter hand te nemen. We lopen hierin al (mede) voorop en we willen graag tijdig volledig hierop voorbereid zijn.

Fysieke leefomgeving is echter meer dan alleen wonen en personeelshuisvesting. Dat gaat ook over behoud van je authenticiteit als eiland, waarvan de natuur, waarden als rust, ruimte en duisternis en het cultureel erfgoed belangrijk zijn. Ook de omgevingskwaliteit van de bebouwde omgeving, zoals de Dorpsstraat en het recreatiewoningenterrein, maakt deel uit

van de fysieke leefomgeving. Het doel en de ambitie is om die kwaliteit te behouden en waar mogelijk te versterken om de kernwaarden van Vlieland te behouden.

Opdrachten aan het college:

44. Volledige ondersteuning bieden aan het programma “Goed wonen en leven” uit het Programma Waddeneilanden.

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: In 2023 is het programmateam volledig bemenst. In die periode is het programmateam “Goed wonen en leven” wel bij elkaar blijven komen, omdat er een aantal ontwikkelingen speelden op het gebied van Rijks- en provinciale regelgeving waarop direct geacteerd moest worden. In al die situaties gaat het telkens om het bemachtigen van een uitzonderingspositie voor de Waddeneilanden vanwege de bijzondere omstandigheden met betrekking tot het wonen, werken en leven op de eilanden in vergelijking met de situatie op de vaste wal. Dat krijgt in 2024 een vervolg, alsmede is een start gemaakt met het oppakken van de initiatieven die in het Programma Waddeneilanden zijn opgenomen.

2^e Evaluatie:

In 2024 is het programmateam in een vooraf vastgelegde regelmaat samen gekomen om de initiatieven uitgeschreven in formats binnen de Regio Deal op te pakken. Er wordt telkens een jaarplan gemaakt waarin wordt beschreven welke initiatieven lopen en welke worden opgepakt. Afstemming omtrent de initiatieven lopen via de Stuurgroep.

Daarnaast vervult het programmateam ook een belangrijke rol om in gezamenlijkheid naar buiten te treden richting Rijk en provincie waar het gaat om nieuwe ontwikkelingen en wetgeving binnen het kader van de volkshuisvesting. Leden van het programmateam worden evenredig verdeeld over provinciale werkgroepen om te zorgen dat de eilanden altijd vertegenwoordigd zijn om zodoende de belangen en de specifieke omstandigheden van de eilanden voortdurend aan de orde te kunnen stellen en waar nodig om uitzonderingsregelingen te vragen.

45. Stel een WoonZorg Visie op.

Voor de punten 46 tot en met 51 is een startnotitie Wonen opgesteld met de daarbij behorende planning.

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: De WoonZorg Visie maakt, zoals afgesproken in de startnotitie Wonen, deel uit van het programma Wonen, dat op dit moment wordt opgesteld en dat in 2024 vastgesteld moet gaan worden.

2^e Evaluatie:

In 2024 is het programma Wonen vastgesteld. In dat programma Wonen is de Woonzorgvisie opgenomen.

46. Actualiseer de Woonvisie.

Planning CUP: 2022

1^e Evaluatie: Eind 2023 is een begin gemaakt met het opstellen van een nieuw programma Wonen, als actualisatie van de Woonvisie. Het participatietraject is inmiddels afgerond en er ligt een eerste concept van een ambitedocument. Dit document wordt besproken met de raad en ook teruggelegd bij de bevolking. Vervolgens rolt daar het programma Wonen uit dat in 2024 moet worden vastgesteld.

2^e Evaluatie:

In 2024 is het programma Wonen vastgesteld.

47. Kom vóór de zomer van 2023 met een overzicht (kansenkaart) van mogelijke toekomstige woonlocaties en woonvormen. Besteed hierbij ook nadrukkelijk aandacht aan de eventuele mogelijkheden aan beide zijden van de Willem de Vlaminghweg.

Planning CUP: 2022, 2023 en 2024

1^e Evaluatie: In het programma Wonen worden alle mogelijke woonlocaties en woonvormen onderzocht. Dat gaat gelijk op met een onderzoek naar de mogelijke realisatie van een woongebouw voor (semi)overheidspersoneel, waarbij die locaties ook alle de revue passeren. Daarmee wordt een volledig beeld verkregen van alle concrete en potentiële woonlocaties.

2^e Evaluatie:

In 2024 is een begin gemaakt met de realisatie van enkele bestaande, voorgenomen woonlocaties. Aan de Willem de Vlaminghweg is een start gemaakt met de bouw van 15 woonruimtes voor personeel. Aan de Middenweg is het plan voor 12 woonruimtes definitief uitgewerkt naar uitvoering en bouw in 2025. En op de locatie van de oude bibliotheek is het proces in gang gezet met WoonFriesland om in 2025/2026 tot realisatie van 12 woonruimtes te komen.

In 2024 is verder uitvoering gegeven aan de zoektocht naar locaties voor woningbouw. Daarbij zijn binnen de contouren van het bestaande dorp meerdere locaties in beeld. Vanuit het strategisch aankoopbeleid heeft de gemeente zelf inmiddels percelen in eigendom verkregen ten behoeve van woningbouw. De meeste locaties liggen gevoelig, omdat die particulier in eigendom zijn en op de locaties vaak ook nog mensen woonachtig zijn. In 2024 is begonnen om met mensen daarover in gesprek te komen.

De locatie voor huisvesting van (semi)overheidspersoneel is in een tweede fase beland. Omtrent die fase is eind 2024 consensus bereikt en dat onderzoek zal zich in 2025 voortzetten.

Met Staatsbosbeheer hebben gesprekken plaatsgevonden over de toekomst van het eiland, waarbinnen mogelijke woningbouw een onderwerp van de gesprekken is. Met hen is eveneens gesproken over de locatie voor (semi)overheidspersoneel omdat zij daarvan grondeigenaar zijn.

48. Besteed bij de concretisering van het uitvoeringsprogramma Waddeneilanden aandacht aan de huisvesting van seizoenmedewerkers.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: De huisvesting van seizoenmedewerkers heeft, naast het Uitvoeringsprogramma Waddeneilanden, op velerlei terrein de aandacht van de gemeente. Het maakt deel uit van het programma Wonen, van het onderzoek naar

huisvesting (semi)overheidspersoneel, het programma Waddeneilanden en de voortdurende gesprekken die met de OVV en individuele ondernemers worden gevoerd.

2^e Evaluatie: Idem.

49. Zorg voor duidelijke regelgeving en handhaving daarvan met betrekking tot personeelshuisvesting (in verband met veiligheid en overlast).

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Bij de aanpak van huisvesting van personeel is voortdurend de bestaande huisvesting een punt van aandacht. Daarbij speelt ook de regelgeving een belangrijke rol. Bij zowel het vaststellen van een nieuwe huisvestingsverordening (2024) als het omgevingsplan wordt gekeken naar duidelijke begrippen en regels die moeten leiden tot een situatie waarbij huisvesting veilig en zonder overlast plaats kan vinden.

2^e Evaluatie: Idem

50. Breng de mogelijkheden in kaart om leegstand en oneigenlijk gebruik tegen te gaan.

Planning CUP: 2022 en 2023

1^e Evaluatie: De regelgeving gaat dit op dit moment al tegen, maar handhaving daarvan is lastig. Gekeken zal worden of aanpassing van de regelgeving tot beter handhaafbare regels kan leiden. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van de kennis die wordt opgedaan vanuit de gezamenlijke aanpak van oneigenlijk woninggebruik binnen het programma Waddeneilanden.

2^e Evaluatie: Binnen de RegioDeal is het project om oneigenlijk woninggebruik tegen te gaan inmiddels van start gegaan. Momenteel wordt er gewerkt aan een uitbreiding van de capaciteit om hier stappen in te gaan zetten. Ook is er een actueel beeld gemaakt op alle eilanden waar oneigenlijk woninggebruik plaatsvindt.

51. Pak de verdere invoering van de Omgevingswet voortvarend op.

Planning CUP: doorlopend

1^e Evaluatie: Op 25 januari 2024 is de gemeenteraad bijgepraat over de stand van zaken met betrekking tot de invoering van de Omgevingswet. Daarin is aangegeven dat we op dit moment bezig zijn de gevolgen van de inwerkingtreding te ervaren en dat we voortvarend doorwerken aan het opstellen van de laatste instrumenten, met name het omgevingsplan en de daarbij behorende onderdelen.

2^e Evaluatie:

In 2024 is de gemeenteraad bijgepraat over het ruimtelijk kwaliteitsdocument, het omgevingsplan en de eerste ervaringen met het werken onder de Omgevingswet. In 2024 is het ruimtelijk kwaliteitsdocument opgesteld en zijn de archeologische en cultuurhistorische waardenkaarten opgesteld. Deze moeten allemaal onderdeel worden van het omgevingsplan. Met het omgevingsplan zijn eveneens grote stappen gezet. Met de vergunningverlening, participatie en de Wet kwaliteitsborging zijn, in samenspraak ook met de andere eilanden en Friese gemeenten, de eerste ervaringen opgedaan. Conclusie is dat de overgang naar de Omgevingswet zonder al teveel problemen is verlopen, dat het werken onder de Omgevingswet goed gaat en dat we met het inrichten van het instrumentarium, in vergelijking met veel andere gemeenten, nog altijd voortvarend aan de slag zijn.

Hoofdstuk 9 Financiën

De financiën van onze gemeente zijn al jaren goed op orde. Dit willen we zo houden. Al ons beleid en al onze besluiten zullen dan ook financieel goed getoetst moeten worden. Op dit moment speelt de herverdeling van het gemeentefonds, onze belangrijkste inkomstenbron. Wij vragen het college nauwlettend de ontwikkelingen hieromtrent te volgen en zich in te spannen opdat onze financiële positie hierdoor niet verslechterd.

Voor het Programma Waddeneilanden willen wij onze financiële bijdrage vastleggen in een in te stellen reserve. Een voorstel hiertoe is opgenomen in de kadernota.

Verder willen we dat in deze raadsperiode de financiële verordeningen en de nota reserves en voorzieningen geactualiseerd worden.

In de vorige raadsperiode is een gestart gemaakt met een verkenning naar mogelijkheden om toeristenbelasting op een andere wijze te innen. Niet meer via de logiesverstrekkers, maar rechtstreeks bij de toerist (een gepersonaliseerd systeem). Wij verzoeken het college dit traject voort te zetten in samenwerking met rederij Doeksen en de gemeente Terschelling.

Opdrachten aan het college:

52. Volg het proces rondom de herijkingen van het Gemeentefonds nauwlettend en onderneem waar nodig actie om de belangen c.q. gevolgen voor onze gemeente goed voor het voetlicht te brengen.

Planning CUP: 2022, 2023, 2024 en 2025

1^e Evaluatie: Uit de stukken in de pers, o.a. van het rijk, blijkt telkens weer dat het onderwerp nog steeds op de agenda staat.

Op dit moment lopen er onderzoeken naar uitgaven bij een aantal gemeenten die inkomsten toeristenbelasting hebben.

Bestuurlijk worden we vertegenwoordigd in een aantal gremia: bij de herverdeling Gemeentefonds OEM (Overige Eigen Middelen m.n. toeristenbelasting) door Valkenburg. Bij de nadeelprovincies Friesland Groningen is er een spagaat: wat goed is voor het vaste land pakt slecht uit voor de Waddeneilanden.

2^e Evaluatie:

Het risico dat de gemeente Vlieland gekort gaat worden vanwege de toeristenbelasting (en eventueel ook de forensenbelasting) is nog steeds onzeker.

53. Actualiseer de financiële verordeningen.

Planning CUP: 2023

1^e Evaluatie: De financiële verordening en het treasury statuut worden in februari 2024 aan de raad aangeboden. Het controleprotocol is in november 2023 door de raad vastgesteld.

2^e Evaluatie: In 2024 is tenslotte ook het controleprotocol opnieuw vastgesteld. Wanneer wijziging in regelgeving het noodzakelijk maakt zullen verordeningen opnieuw worden aangepast.

54. Actualiseer de nota reserves en voorzieningen

Planning CUP: 2022

1e Evaluatie: De nota is in 2022 door de raad vastgesteld en wordt éénmaal in de vier jaar bijgesteld.

2e Evaluatie: In de nieuwe raadsperiode zal de nota opnieuw vast worden gesteld. Er zijn minimale wijzigingen door instelling van een enkele nieuwe bestemmingsreserve.

55. Doe, samen met de gemeente Terschelling en Rederij Doeksen, onderzoek naar de mogelijkheden van een gepersonaliseerd systeem van inning toeristenbelasting.

Planning CUP: 2022, 2023 en 2024

1^e Evaluatie: Dit onderzoek is samen met de gemeente Terschelling en Rederij Doeksen opgepakt. Er is onderzoek gedaan naar de juridische mogelijkheden en beperkingen en er heeft een marktconsultatie plaatsgevonden. Op basis hiervan is de gemeenteraad in februari 2024 een voorstel aangeboden omtrent het vervolg.

2^e Evaluatie: Het nader onderzoek heeft uitgewezen dat er te veel risico's kleven aan een gepersonaliseerd systeem van inning van toeristenbelasting. Uw raad heeft daarom besloten niet verder te gaan met dit traject, maar ons nu te richten op de pilot die in de provincie Friesland loopt met het invoeren van een digitaal nachtregister. Wij volgen deze ontwikkelingen en zijn in afwachting van de eerste uitkomsten van de pilot.

Vlieland, 18 maart 2025.

College van burgemeester en wethouders.